جام جم
۱۶ جامعه
SOCIETY
یکشنبه ۱۳ اسفند ۱۴۰۲ شماره ۶۷۱۹

ممنوعیت تبلیغ و تولید سیگار الکترونیک

جعفر جندقی، رئیس مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت با بیان این‌که سیگارهای الکترونیکی به عنوان یک کالای آسیب‌رسان معرفی شده، اظهار کرد: تولید سیگارهای الکترونیکی در کشور را ممنوع کرده‌ایم. همچنین هرگونه تبلیغ برای سیگارهای الکترونیک به طور کامل غیرمجاز به حساب می‌آید./ ایسنا

امداد هوایی در نوروز

جعفر میعادفر، رئیس سازمان اورژانس کشور گفت: اورژانس در حوزه درمان هم در بیمارستان‌ها و سایر مراکز فعال است. در حوزه فوریت‌ها نیز در بیش از ۵۳ پایگاه هوایی خدمات ارائه خواهد شد. در ایام نوروز و در شهرهای کوچک که با مشکل نبود پزشک مواجه هستیم، امداد هوایی به‌کار گرفته خواهد شد. / جام جم

سنگ‌اندازی بیمه‌ها در تعرفه گذاری

محمدتقی جهانپور، رئیس‌کل سازمان نظام پرستاری گفت: قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری که بعد از ۱۵ سال اجرایی شد با سنگ اندازی و عدم تعامل سازمان‌های بیمه‌گر مواجه شده است. سر باز زدن سازمان‌های بیمه‌گر از اجرای صحیح قانون تعرفه‌گذاری خدمات پرستاری، باعث دلسردی و نارضایتی پرستاران شده است. / جام جم

قبولی با چهار تجدید!

از این پس دانش‌آموزان سال دوازدهم می‌توانند در ۴ درس تک‌ماده کنند این مصوبه چه معنایی دارد؟

مریم خباز
گروه جامعه

شورای عالی آموزش‌وپرورش با مصوبه جدیدش تقریبا همه را شوکه کرد، چون موضوع این مصوبه نه مسأله روز بود و نه پیش‌زمینه ذهنی درباره‌اش وجود داشت. اما به‌هرحال مصوبه شورای عالی حکم قانون دارد و از خرداد ۱۴۰۳ که پایان سال تحصیلی فعلی است اجرا می‌شود. مصوبه این است: «از این پس چنانچه آخرین نمره دانش‌آموز سال دوازدهمی در چهار عنوان درس نهایی حداقل ۷ و معدل کل وی نیز بیش از ۱۰ باشد، می‌تواند با استفاده از تبصره یا همان تک‌ماده فارغ‌التحصیل شود.» اگر بخواهیم روح حاکم بر این مصوبه و مقصود و منظور آن را ساده‌تر توضیح دهیم، ماجرا این می‌شود که همه دانش‌آموزان سال دوازدهم که باید در امتحانات نهایی کشوری شرکت کنند اگر از میان دروس خود در چهار درس نمره ۷ بگیرند به شرط این‌که معدل‌شان بالای ۱۰ باشد، قبول و درواقع فارغ‌التحصیل خواهند شد.

این همان قانون تک‌ماده قدیمی است که به نفع دانش‌آموزان تلطیف شده (یا بهتر بگوییم آوانس ویژه‌ای به دانش‌آموزان داده) زیرا قانون قبلی اجازه تک‌ماده در دو درس نهایی را می‌داد ولی اکنون این اجازه برای چهار درس صادر شده است. این چهار درس اما برای ناظران بیرونی مانند ما رسانه‌ها ناگهان توی ذوق می‌زند، زیرا حدود ۴۰ درصد از دروس نهایی دانش‌آموزان سال دوازدهمی را شامل می‌شود چراکه می‌دانیم دانش‌آموزان رشته‌های ریاضی و انسانی ۱۱ و محصلان رشته تجربی ۱۰ درس نهایی دارند.

اما آیا این مصوبه، خوب و کارآمد و اثربخش است یا فقط باعث می‌شود دانش‌آموزان با عملکردهای ضعیف، راحت‌تر از قبل قبول شوند و به جمع دیپلمه‌های کشور بپیوندند؟

روایت آموزش‌وپرورش از یک مزیت

تک‌ماده از سال‌های دور برای دانش‌آموزانی که نمرات پایینی داشتند (بین ۷ تا ۱۰) و درواقع تجدید می‌شدند و بیم تکرار پایه برای‌شان می‌رفت حکم ساحل نجات را داشت. تک‌ماده به این افراد کمک می‌کرد تا اگر به‌هردلیل در برخی دروس نمرات ضعیف داشتند ولی معدل‌شان بالای ۱۰ بود از خطر مردودی نجات پیدا کنند؛ اما تا قبل از مصوبه جدید شورای عالی آموزش‌وپرورش، دانش‌آموزان فقط برای دو درس نهایی که در آنها نمره کمتر از ۱۰ و بالای ۷ گرفته بودند از تک‌ماده استفاده می‌کردند که اکنون این فرصت برای چهار درس به دانش‌آموزان داده شده است.

محمدمهدی کاظمی که معاون متوسطه وزارتخانه و عضو شورای عالی آموزش‌وپرورش است به ایسنا به نحوی درباره مصوبه جدید توضیح می‌دهد که انگار اتفاق خاصی روی نداده و اگر هم داده، چیزی جز یک مزیت نبوده است. کاظمی می‌گوید: «براساس آیین‌نامه آموزشی گذشته، درصورتی‌که دانش‌آموزی در دو درس «نهایی» و دو درس «غیرنهایی» نمره بین ۷ تا ۱۰ کسب می‌کرد با شرط داشتن معدل بالای ۱۰ می‌توانست با استفاده از تبصره، فارغ‌التحصیل شود؛ اما با توجه به این‌که درحال‌حاضر عمده دروس پایه‌های دهم و یازدهم نیز نهایی شده، معاونت آموزش متوسطه پیشنهاد داد تا دو درس غیرنهایی نیز نهایی منظور شود و دانش‌آموزان به این ترتیب فارغ‌التحصیل شوند.»

کاظمی همچنین با اعلام این خبر که مصوبه جدید در امتحانات خرداد پیش‌رو اجرا خواهد شد از لفظ «مزایای مصوبه» استفاده کرد که نشان می‌دهد از نگاه آموزش‌وپرورش این اتفاق جدید یک مزیت است.

البته درباره مزیت بودن یا نبودن تک‌ماده از گذشته تا امروز همواره دو جبهه موافق و مخالف وجود داشته به‌طوری‌که مخالفان تک‌ماده، بیم قبولی‌های آبکی را دارند و موافقان، بیم عمر دانش‌آموزانی که بدون استفاده از تک‌ماده به هدر می‌رود. این صف‌بندی قطعا اکنون نیز وجود دارد و عده‌ای نگران دیپلمه‌هایی هستند که با ضرب و زور، تحصیل در مدرسه را تمام می‌کنند و عده‌ای نگران این‌که نکند به‌خاطر کم‌آوردن نمره در چهار درس، یک دانش‌آموز کلا قید تحصیل را بزند و سرنوشتش عوض شود.

جامعه باید توجیه شود

مصوبه جدید شورای عالی آموزش‌وپرورش در مورد قانون تک‌ماده، نوشتیم که ناگهانی و شوک‌آور بود. دیروز هم که با نصرت!... فاضلی، کارشناس مسائل آموزش‌وپرورش صحبت کردیم از او شنیدیم که این مصوبه ناگهانی بیرون آمده و لازم است به مردم توضیح داده شود که چه استدلال یا پژوهشی پشت آن بوده است. بااین‌حال فاضلی در مورد قانون تک‌ماده یک نظر بینابینی دارد و تاکید می‌کند که نباید این موضوع را به‌صورت صفر و صدی دید؛ یعنی نه آن را خوب مطلق و نه بد کامل دانست.

فلسفه تحصیل در دوره متوسطه دو چیز است؛ اول آماده شدن برای کار و زندگی و دوم مهیا شدن برای ادامه تحصیل

او در گفت‌وگو با ما نظراتش را این‌گونه توضیح می‌دهد: «فلسفه تحصیل در دوره متوسطه دو چیز است؛ اول آماده شدن برای کار و زندگی و دوم مهیا شدن برای ادامه تحصیل. این درحالی‌است که انتظار می‌رود (و باید) حدود ۳۰ درصد از دانش‌آموزان به‌دنبال ادامه‌تحصیل بروند زیرا یک کشور (به‌طور مثال) به‌ازای هر مهندس نیاز به پنج تکنیسین یا در ازای این تعداد تکنیسین به ۱۵ کارگر ساده نیاز دارد که نشان می‌دهد همه افراد نباید وارد دانشگاه شوند؛ اما انتظار می‌رود دانش‌آموزان در طول دوران تحصیل در مدرسه، دانش پایه را کسب کنند. پس مهم است که یک دانش‌آموز در امتحانات نهایی در یک درس تخصصی نمره پایین می‌گیرد یا در یک درس عمومی. البته کسب نمره پایین در یک درس نیز لزوما به معنی نداشتن دانش پایه نیست چون ممکن است سؤالات استانداردی طراحی نشده باشد.»

درواقع این کارشناس تاکید دارد که باید مانع تکرار پایه برای دانش‌آموزان شد چون این اتفاق مساوی است با ازدست‌رفتن سرمایه‌های ملی و امید اجتماعی اما بااین حال دانش‌آموزان باید بدانند که استفاده از تک‌ماده گرچه آنها را از خطر تجدیدی و تکرار پایه رها می‌کند ولی در کنکوری که سهم سوابق تحصیلی درآن ۶۰ درصد است شانس چندانی نخواهند داشت.

تقلب موجود در مواد غذایی، ابعاد تازه‌ای پیدا کرده است

کالای گران‌تر، تقلب بیشتر؟

نرگس خانعلی‌زاده
گروه جامعه

از آبلیمو، عسل و رب تا زعفران و ادویه! هرآنچه که در سبد غذایی خانواده‌ها وجود دارد، می‌تواند مورد سوءاستفاده و تقلب سودجویان قرار بگیرد. اتفاقی که انگار تازه هم نیست و همیشه در طول تاریخ تکرار شده‌است. تاریخی که نشان می‌دهد دقیقا از زمانی که انسان‌ها شروع به تجارت غذا کرده‌اند، همگی به‌دنبال این بوده‌اند، مواد اولیه ارزان‌تر تهیه و سود بیشتری نصیب خودشان کنند. روالی که باعث شده پای تقلب هم به این تجارت باز شود؛ بدون آن‌که سلامت و جان انسان‌ها را در نظر بگیرند. تقلباتی که جنبه‌های مختلفی دارد؛ تغییر عمدی، عرضه نادرست، برچسب‌گذاری اشتباه، جایگزینی یا دستکاری هرگونه محصول غذایی و... که می‌تواند در هر زمان از زنجیره تامین غذا، از مزرعه تا سفره مصرف‌کننده، صورت گیرد. تقلباتی که برای کسب سود بیشتر انجام می‌شود اما آنچه امروز اهمیت دارد، جنبه تازه‌ای از این تقلبات است که خریداران کالای گران‌تر از معمول را نشانه گرفته است؛ افرادی که با تصور پرداخت هزینه بیشتر و خرید کالای باکیفیت‌تر به فروشگاه می‌روند اما سودجویان، برنامه‌ریزی آنها را برهم می‌زنند.

«بیشتر تقلب‌ها در مواد غذایی گران و کمیاب رخ می‌دهد.» این را هاله سمیعی، معاون اداره‌کل فرآورده‌های غذایی سازمان غذا و دارو می‌گوید و معتقد است سودجویان با تغییر در ماهیت شکلی یا محتوایی فرآورده‌های ارزان، آنها را با قیمت بالا به مصرف‌کننده ارائه می‌کنند. در واقع برخی افراد، ادعاهایی برای محصول خود توصیف می‌کنند که واقعی نیست و برای واقعی‌شدن این موضوع و پذیرش مخاطب، دستکاری‌هایی در ظاهر کالا و برچسب اطلاعاتی آن انجام می‌دهد تا باورپذیر شود. به نظر می‌رسد ظاهر غلط‌انداز برخی کالاها، همان تغییر ماهیتی است که توسط سودجویان انجام‌شده و ما را به وسوسه خرید می‌اندازد؛ با قیمتی بسیار بیشتر از ارزش واقعی آن! البته که همه‌چیز به همین سادگی و پیش‌پا افتادگی نیست و مسیر پر پیچ و خمی طی می‌شود تا تقلبی این‌چنینی به سرانجام پلید خود برسد. استفاده از هوش سیاه افراد و شبکه‌های سودجو، همان چیزی است که می‌تواند تقلب غذایی را در مواد غذایی گران‌قیمت و کمیاب ظاهر کند. موضوعی که سمیعی آن را تایید می‌کند و معتقد است در حال حاضر، احتمال تقلب برای یک ماده غذایی گران‌قیمت یا یک ماده غذایی کمیاب و دور از دسترس بیشتر از دیگر جنبه‌ها، مطرح است.

مبارزه با تقلب؛ چطور و چگونه؟

در این میان، آنچه بدیهی به نظر می‌رسد این است که این تقلبات و کلاهبرداری‌ها صرفا مختص به کشور ایران نیست و مبارزه با تقلب در مواد غذایی نیازمند یک رویکرد جهانی است؛ رویکردی که بتواند همه مراحل تولید مواد غذایی از منشأ تا ترکیب و نحوه تهیه آن را به صورت صادق و شفاف، مورد بررسی قرار بدهد.

رویکردی که شامل همکاری و مشورت بین همه ذی‌نفعان در تمام سطوح زنجیره غذایی است. البته تشخیص و پیشگیری از تقلب در مواد غذایی، مستلزم برنامه‌ریزی استراتژیک و سرمایه‌گذاری در سطح ملی است و عملی‌کردن آن بودجه قابل توجهی را می‌طلبد. نظارت کافی و صحیح به فرآیند غذا از مزرعه تا سفره یا به تعبیر عده‌ای از مزرعه تا قاشق می‌تواند از گسترش تقلب‌های غذایی کم کند؛ «این موضوعی است که وظیفه سازمان غذا و دارو و اداره‌کل فرآورده‌های غذایی را مهم و راهبردی جلوه می‌دهد.» بااین حال، مهندس هاله سمیعی، معاون اداره‌کل فرآورده‌های غذایی سازمان غذا و دارو معتقد است کم‌فروشی در حوزه تولید غذا در سطح‌های مختلف آن محدود به یک کشور یا شرایط اقتصادی و اجتماعی و محدود به برهه زمانی خاصی هم نیست: «طبیعتا باید در مورد تقلبات غذایی به موقع وارد عمل شویم و اجازه ندهیم این معضل به روندی عادی و فراگیر بدل شود.» شاید اگر در معیارها جدی باشیم و تشویق و تنبیه‌ها منطبق با ضوابط و قانون باشد، تقلب کم و کمتر شود.

نکته

سود بیشتر، به چه قیمتی؟

این تقلبات و سودجویی‌ها، در حالی رخ می‌دهد که احتمالا متولیان آن، به پایان ماجرایش، فکر نمی‌کنند؛ جریانی که می‌تواند به بسیاری از بیماری‌ها، از سرطان گرفته تا نازایی، بیماری‌های قلبی-عروقی، عصبی و... منجر شود؛ بیماری‌هایی که در حالت حداکثری، می‌توانند منشأ غذایی داشته باشند. به همین دلیل موضوع کنترل کیفیت و سلامت غذا بسیار بااهمیت است و به نظارتی جدی نیاز دارد. به این منظور شبکه کشوری آزمایشگاه، مرجع سازمان غذا و دارو با فعالیت حدود ۵۰۰ آزمایشگاه در سراسر کشور فعال است و محصولات به صورت مرتب ارزیابی و مراقبت و در صورت بروز هر مشکلی از بازار جمع‌آوری می‌شوند.

«بر کسی پوشیده نیست که هر هزینه‌ای در کیفیت محصولات غذایی متحمل شویم، طبیعتا در بحث درمان و هزینه‌ای که باید برای بیماری‌ها پرداخت کنیم، صرفه‌جویی کرده‌ایم.»؛ این را دکتر مهدی انصاری، مدیرکل آزمایشگاه مرجع سازمان غذا و دارو می‌گوید و ادامه می‌دهد: «صدور مجوز و تولید نشان سیب سلامت برای محصول، می‌تواند این اطمینان را ایجاد کند محصولی که این مشخصات را دارد، قابل‌قبول بوده و از هر گونه تقلب مبراست.»

کوتاه از جامعه

عدالت آموزشی زیرساخت عدالت در جامعه

عدالت آموزشی بحثی حیاتی است و اگر عدالت را در آموزش و پرورش مستقر کنیم مهم‌ترین زیرساخت استقرار عدالت در جامعه فراهم می‌شود.

از نگاه دکتر محمد حسنی، پژوهشگر آموزش و پرورش در حوزه عدالت آموزشی در بعضی گزینه‌ها مانند سال‌های بعد از انقلاب نمره قبولی می‌گیریم اما در بعضی جهات هم نمره قبولی نمی‌گیریم. به گفته وی نمره قبولی آموزش و پرورش در عدالت آموزشی در بعد جنسیت. فراهم شدن زمینه تحصیل دختران که پیش از انقلاب وضعیت خوبی نبود. و عدالت جغرافیایی. رفتن سراغ مناطق محروم، فراهم کردن زمینه ادامه تحصیل در طبقات نابرخوردار، روستایی و عشایری، چشمگیرتر نسبت به سال‌های پیش از انقلاب. است و نرخ پوشش تحصیلی و بهبود شاخص توسعه انسانی افزایش یافته است.

این پژوهشگر آموزش و پرورش با عنوان این‌که تدابیر تعیین‌کننده‌ای اندیشیده شده ادامه داد: تاسیس مدارس روستامرکزی، مدارس شبانه‌روزی، اعزام راهبران آموزشی و میدان دادن به خیرین مجموعه اقداماتی است که باعث شده در حوزه عدالت جنسیتی و عدالت جغرافیایی نمره قابل قبول بگیریم. حسنی با بیان این‌که شورای عالی آموزش و پرورش و مراجع دیگر آمارهای متفاوتی از بازماندگان از تحصیل ارائه می‌دهند و این آمار در حال حاضر نگران‌کننده است، عنوان کرد: این آمار در سنین لازم‌التعلیم حدود ۹۰۰ تا یک میلیون نفر است. وی دلایل نمره قبولی نگرفتن را بحث بازماندگان از تحصیل و بیسوادی مطلق اعلام و اظهار کرد: یکی از وجوه مهمی که باید به آن دست یافت، ریشه‌کنی بیسوادی است.

به گفته این پژوهشگر آموزش و پرورش، به نظر می‌رسد نهضت سوادآموزی با آمار حدود ۱۰ میلیون بیسواد مطلق در کشور مواجه است و از عهده این مهم برنیامده است.

حجت‌الاسلام علی ذوعلم نیز عدالت و آموزش را امری پیچیده در بحث‌های نظری دانست و گفت: عدالت آموزشی یعنی در مدرسه و در فضای آموزشی عدالت وجود داشته باشد و این جای بحث دارد. رئیس اسبق سازمان پژوهش عنوان کرد: شورای عالی آموزش و پرورش به ریاست رئیس‌جمهور دایر می‌شود اما این شورا چند بار در سال با حضور رئیس‌جمهور تشکیل می‌شود؟ قبلا چقدر تشکیل شده؟ الان چقدر مورد غفلت است؟ وی با بیان این‌که بسیاری از نقص‌هایی که ما داریم در عرصه عدالت آموزشی ناشی از عدم عدالت نسبت به امر آموزش است، ادامه داد: بارها از زبان رهبر انقلاب شنیده‌ایم که نسبت به آموزش و پرورش توصیه کردند و انتقاد و تذکر هم داده‌اند؛ این توجه از درون باید شکل بگیرد؛ توجه به آموزش و پرورش در دولت‌های مختلف آمار مختلفی داشته؛ اگر یک وزیر قوی روی کار بیاید سنگ بنای مدیر قوی هم گذاشته می‌شود اما گویا مسائل آموزش و پرورش رها شده و توجهی به آن نمی‌شود. رئیس اسبق سازمان پژوهش با تاکید بر این‌که تربیت یک انسان متعالی برای ساخت جامعه لازم است افزود: این زمانی محقق می‌شود که مطالبه مبتنی بر مطالعه باشد و حضور نخبگان در دانشگاه‌ها صورت گیرد و این مهم‌ترین چالش آموزش و پرورش است که مباحثش گفت‌وگویی مهم تلقی شده اما در عمل به آن کم توجهی می‌شود.

حق با شماست

پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ - تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴-۰۲۱

#سد معبر_آمل
شهروندی از آمل:
رانندگان شهرستان آمل از عملکرد ضعیف ماموران سد معبر این شهر و عدم برخورد با دست‌فروشان در مسیر خیابان طالقانی گلایه‌مند هستند، زیرا باعث ایجاد ترافیک و تصادف می‌شوند.

#تورم_آمار
یک شهروند:
مسئولان اقتصادی کشور با ارائه آمار سعی در نشان‌دادن کاهش تورم دارند، این در حالی است که با گشت‌وگذار در بازار می‌توان تورم ساعتی و کاهش قدرت خرید مردم را به‌راحتی مشاهده کرد.

#تورم_سیاست
قمی از تهران:
سیاست‌های اشتباه بانک مرکزی و دولت باعث ریزش مداوم شاخص بورس شده و این سیاست‌ها هیچ کمکی به کنترل تورم و افزایش قیمت ارز نکرده است.

#بورس_ریزش
جمعی از سهامداران:
از اردیبهشت‌ماه با افزایش نرخ خوراک پتروشیمی، بازار بورس شروع به ریزش کرد و همچنان ادامه دارد. مگر قرار نبود دولت سیزدهم بورس را سه روزه سروسامان دهد؟

#لوازم خانگی_واردات
خزایی از تهران:
چرا واردات لوازم خانگی آزاد نمی‌شود؟ تا چه زمانی مردم باید تاوان سیاست‌های غلط و اجناس بی‌کیفیت داخلی را بدهند؟